

primljene publikacije

ARCHIVUM HISTORIAE PONTIFICIAE, sv. 37 (1999), izd. Pontificia Universitas Gregoriana, Facultas historiae pontificiae, Romae, 534 str.

AHP br. 37 (1999.) sadrži osam priloga iz starije i novije crkvene povijesti (str. 13–201): R. BENERICETTI, *La cronologia di alcuni papi dei secoli VIII–IX secondo le carte ravennati* (Kronologija nekih papa VIII. i IX. stoljeća prema ravenskim ispravama, str. 12–24); C. M. ROUSSEAU, »*Pater Urbis et Orbis*«: *Innocent III and His Perspectives on Fatherhood* (»Otac Rima i svijeta« – Inocent III. i njegovi pogledi o očinstvu, str. 25–37); P. FREEDMAN – F. SABATÉ, *Two Twelfth-Century Papal Letters to the Collegiate Church of Vilabertran (Catalonia)* (Dva papinska pisma iz dvanaestoga stoljeća Vilabertranskoj kolegijalnoj crkvi (Katalonija), str. 39–59); A. BARTOLOMEI ROMAGNOLI, *Le bolle di Celestino V cassate da Bonifavio VIII* (Bule Celestina V. koje je dokinuo Bonifacije VIII, str. 61–83); H. W. PFEIFFER, S. I., *Gemalte Theologie in der Sixtinischen Kapelle. Teil V: Das »Jüngste Gericht« von Michelangelo* (Oslikana teologija u Sikstinskoj kapeli. Peti dio: Mikelandelov »posljednji sud«, str. 85–127); G. MARTINA, S. I., *A novant'anni dalla fondazione del Pontificio Istituto Biblico* (U povodu devedesete obljetnice ustanovljenja Papinskog biblijskog instituta, str. 129–160); G. ARBOIT, *Le Saint-Siège et la question juive en Europe centrale pendant la Seconde Guerre mondiale (1939–1945)* (Sveta Stolica i židovsko pitanje u Srednjoj Europi za vrijeme Drugog svjetskog rata (1939.–1945.), str. 161–190). Nakon članaka slijedi bilješka (nota): S. PAGANO, BARN, *Una discutibile »Guida« degli Archivi Vaticani* (Jedan sporni »Vodič« Vatikanskih arhiva, str. 191–201), dok drugi dio časopisa donosi prikaze trinaest knjiga (str. 203–232), veoma opširnu bliografiju (str. 233–466), kazalo kratica zbornika i enciklopedija (str. 459–466), časopisa (str. 467–479), autora (str. 481–501) i predmetno kazalo (str. 503–530). Na početku broja (str. 9–12) je »in memoriam« litvanskom isusovcu p. Pavlu Rabikauskasu, dugogodišnjem uredniku ove renomirane revije za crkvenu povijest.

BILTEN FRANJEVAČKE TEOLOGIJE, g. XVII/1, akad. god. 1999/2000, Sarajevo 2000., str. 1–333.

Kroz više ustaljenih rubrika *Bilten* predstavlja život i rad studenata i profesora Franjevačke teologije u Sarajevu.

BOSNA FRANCISCANA, Časopis Franjevačke teologije Sarajevo, VIII (2000), 12., 369. str.

Ovogodišnji broj navedenog časopisa započinje s izvatkom iz apostolskog pisma *Tertio millenio adveniente – Nadolaskom trećeg tisućljeća* pape Ivana Pavla II. o pripremi jubi-

leja godine 2000. (str. 3–12). Slijedi više zanimljivih povijesnih priloga: P. KNEZOVIĆ, *Izdanja djela fra Lovre Šitovića* (str. 65–99); A. ZIRDUM, *Dioba franjevačke provincije Bosne Srebrne 1735. godine* (str. 129–151); M. VRGOČ, *Fra Miroslav Džaja (1885.–1972.)* (str. 152–173); B. MATIĆ, *Sluga Božji fra Šimun Filipović (1732.–1802.)* (str. 174–180); A. ŠKEGRO, *Jajačko područje u antici* (str. 181–195); I. MIRNIK, *Skupni nalaz novca iz Krupe* (str. 196–211); A. BABIĆ, *Tradicija i historijsko pravo u odnosima između Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku* (str. 241–241); D. LOVRENOVIĆ, *Putovanje posljednjeg »svetopočivšega kralja«* (str. 248–253); A. NIKIĆ, *Regesta dokumenata Kongregacije De Propaganda Fide. Scritture riferite nei Congressi, Bosnia, sv. 9, (1796.–1818.)* (str. 269–290); M. SIKIRIĆ, *Kršćanin i filozof stoljeća. In memoriam Jeanu Guittону (1901.–1999.)* (str. 291–297). U rubrici »Ocjene i prikazi« (str. 298–352) prikazano je šesnaest publikacija na hrvatskom i stranim jezicima, a na str. 353–356 je osvrt na tridesetšest novih publikacija.

DOMETI, znanstveno kulturna smotra Matice Hrvatske Rijeka, sv. 9 (1999), 1–6, 255 str.

Najnoviji višebroja *Dometa* (1999.) Matice Hrvatske Rijeka – uredništvo Dometa – objavljuje »U spomen« Dr. Franji Tuđmanu (1922.–1999.), prvom predsjedniku Hrvatske Države« (Uredništvo). Slijedi više zanimljivih priloga: P. ERGOVIĆ, *Egipatska »ušabti« statueta iz Arheološkog muzeja u Splitu* (str. 11–21); D. DEKOVIĆ, *List glagoljičnoga časoslova iz knjižnice Riječke nadbiskupije* (str. 23–36); V. KUKAVICA, *Nacionalna i sveučilišna knjižnica – riznica znanja i mudrosti* (str. 37–46); N. ŠETIĆ, *Dello stato e della nazione croata e della posizione delle minoranze nazionali dall'anno 1948 fino al 1998. – O hrvatskoj državi i naciji i položaju nacionalnih manjina od godine 1948. do 1998* (str. 48–58); N. PALINIĆ, *O povijesti riječkih kinematografa. Cinematografo »Olimpo«, »Margherita«, »Urania«, »Armonia«* (str. 61–68). Na str. 155–192 prikazi su osam knjiga, a u rubrici »Spomeni« riječ je o dvojici naši poznatih kulturnih radnika, akademiku Branku Fučiću (str. 195–200) i dr. Ivi Krile (str. 201–204). Na kraju je zanimljiva kronika »Matica Hrvatska – Rijeka. Od broja do broja« (str. 219–225).

EUROPA ORIENTALIS, Studi e Ricerche sui Paesi e le Culture dell'Est Europeo, XVIII (1999), 1, 283 str; XVIII (1999) 2, 270 str.

Od osamnaest priloga EO 1/1999. čitatelje CCP zasigurno će zanimati prilozi Zlate Bojović *Mesto soneta u dubrovačkoj lirici* (str. 75–93, Dunje Kalodere *Nazorov sonetizam* (str. 219–226) i Hanifa Kapidžić-Osmanagića *Le sonnet dans la littérature moderne de Bosnie-Herzégovine: le poète Skender Kulenović* (Sonet u modernoj literaturi Bosne i Hercegovine: pjesnik Skender Kulenović, str. 227–239).

EO br. 2/1999. sadrži između ostalog: Svetozar Petrović *Sonetne tradicije u književnostima na srpskohrvatskom* (str. 47–58), Sanja Rodić *Il mestiere del sonettista. Un metacan-*

zoniero croato (Zanat sonetista. Jedan hrvatski međukanconijer, str. 91–106); Mirko Tomasović, *Sonet u prvoj fazi hrvatskog romantizma (metar i tema)* (str. 173–192).

GODIŠNJAK ZAŠTITE SPOMENIKA KULTURE HRVATSKE, izd. Ministarstvo kulture Republike Hrvatske. Uprava za zaštitu kulturne baštine, br. 22/1996. i br. 23/1997, 195 str. br. 24/1998. i br. 25/1999, 235 str.

Dvobroj 22/1996. i 23/1997. *Godišnjaka* donosi sedamnaest priloga od kojih je najveći dio posvećen rekonstrukciji i restauratorskim zahvatima na spomenicima kulture diljem Hrvatske, koji su vapili za restauracijom, ili su bili oštećeni u vrijeme Domovinskoga rata. Tu je prilog H. MALINARA o jednom vrijednom jubileju: *Trideseta obljetnica laboratorija za konzervatorska istraživanja Restauratorskog zavoda Hrvatske* (str. 5–8). Slijede prilogi o restauratorskim zahvatima i popravcima na nekim spomenicima kulture i crkvama oštećenih od zuba vremena ili za vrijeme nedavne agresije na Hrvatsku. O tome pišu: A. GAMULIN, *Crkva Gospe od Anđela na tvrđavi Topani u Imotskom* (str. 9–17); ZV. RUKAVINA, *O obnovi zagrebačke katedrale 1990.–1997.* (str. 19–26); Z. HORVAT, *Gradnja i pregradnja zapadnoga pročelja zagrebačke katedrale* (str. 35–56); Z. HORVAT *Nove spoznaje o župskim crkvama u Kloštar Ivaniću, Križu i Dubravi* (str. 95–110); D. MILETIĆ, *Župna crkva Uznesenja B. D. Marije na Gori* (str. 127–151); I. SRŠA, *Pročelje kuće Streicher u osječkoj Tvrđi* (str. 153–166). Na kraju (str. 193–195) je »in memoriam« akademiku Cviti Fiskoviću 1908–1996) iz pera Davora Domančića.

U uvodnoj riječi dvobroja 24/1998.–25/1999. *Godišnjaka* (str. 5) ističe se da je on posvećen stradanjima spomenika kulture tijekom Domovinskog rata (1991. do 1995.), uz konstataciju da je prema dosadašnjim izvješćima bilo oštećeno oko 35% ukupnoga pravno zaštićenog spomeničkog fonda Republike Hrvatske a oko 6% posve uništeno. Razumljivo je stoga da se o ratnim štetama i obnovi spomeničke baštine od Slavonije pa do dubrovačkog područja od devetnaest priloga govori čak u šesnaest radova ovog dvobroja *Godišnjaka*. Uvid u pravo stanje oštećene i porušene kulturne baštine u vrijeme minuloga rata daju VLADIMIR UKRAINČIK i BOŽIDAR URŠIĆ u veoma opširnom preglednom radu *Ratne štete na spomenicima kulture* (str. 7–55). U ostalim prilozima *Godišnjaka* govori se o kulturocidu i već obnovljenim spomenicima na pojedinim područjima Lijepe naše (str. 57–225). U posljednja tri članka (str. 227–235) govori se o suradnji poljskih stručnjaka u obnovi naše razorene kulturne baštine, obnovi povijesnih crkava u Poljskoj nakon Drugog svjetskog rata i o danima europske baštine u Hrvatskoj.

JURIĆ Š. – KNEZOVIĆ P., *Blago knjižnice Kačićeva samostana u Zaostrugu. Inkunabule i rijetke knjige XVI. stoljeća*, Knjižnica zbornika »Kačić«, Monografije, dokumenti, građa, br. 38, Split-Zaostrug 1999., 168 str.

Monografija je posvećena inkunabulama (24) i raritetima (336) knjižnice franjevačkog samostana u Zaostrugu, a ima dva dijela: Š. JURIĆ – P. KNEZOVIĆ, *Inkunabule Franje-*

vačkog samostana u Zaostrugu (str. 11–27) i P. KNEZOVIĆ, *Zbirka rijetkih knjiga XVI. stoljeća u knjižnici Kačićeva samostana u Zaostrugu* (str. 29–160). Napominjemo da je isti tekst objavljen u zborniku »Kačić«, XXX–XXXI/1998.–1999., str. 11–160 (vidi niže).

KAČIĆ, *Zbornik Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, XXX.–XXXI /1998.–1999.*, Split, 1998.–1999., 688 str.

Br. 30/31 ima tri dijela. U prvom naslovljenom »U susret 300. obljetnici rođendana fra Andrije Kačića: 1704. – 14. IV. 2004.« (str. 7–290) nalaze se četiri članka: Š. JURIĆ – P. KNEZOVIĆ, *Inkunabule Franjevačkog samostana u Zaostrugu* (str. 11–27); P. KNEZOVIĆ, *Zbirka rijetkih knjiga XVI. stoljeća u knjižnici Kačićeva samostana u Zaostrugu* (str. 29–160); Z. DEVETAK, *Likarije priprostitute» fra Luke Vladimirovića* (str. 161–276); N. ANIĆ, *Franjevci samostana Svete Marije iz Zaostroga u Sućurju* (str. 277–290).

Drugi dio zbornika (str. 291–500) objavljuje predavanja sa znanstvenoga skupa održanog u Igranima kod Makarske 10. i 11. listopada 1998. o don Nikoli Šimiću (1854.–1913.) i fra Anti Benutiću (1898.–1944.). Na skupu su bila slijedeća izlaganja: B. TOPLAK, OFM, *Društvene i kulturne prilike u Makarskom primorju i Igranima u XIX. i XX. stoljeću* (str. 319–340); H. G. JURIŠIĆ, *Pogled u prošlost i sadašnjost Igrana* (str. 341–377); Z. DEMORI-STANIČIĆ, *Zaštita spomenika kulture u Igranima* (str. 379–384); N. STARČEVIĆ-KAŠTELAN, *Život i djelo don Nikole Šimića* (str. 385–406); M. DORKIN, *hrvatski jezik i književnost u programu don Nikole Šimića* (str. 404–425); D. ŠIMUNDŽA, *Don Nikola Šimić i njegovi književni suvremenici. Preporodne ideje, utjecaji i usporedbe* (str. 427–437); I. FRANGEŠ, *Don Nikola Šimić kao urednik »Iskre« i književnik pučkoga pripovjednog diskurza* (str. 438–440); K. JURIŠIĆ, *Fra Ante Benušić, župnik i mučenik (1897.–1944.)* (str. 441–490); H. G. JURIŠIĆ, *Prvi znanstveni skup u Igranima (Kroničarski zapis)* (str. 491–499).

Treći dio zbornika (»Raznovrsna tematika«, str. 501–668) sadrži: P. RUNJE, *Franjevci trećoreci u Dalmaciji u XV. stoljeću nazvani »fratri Ličani«* (str. 503–508); L. ČORALIĆ, *Omišani i Makarani u Mlecima od XVI. do XVIII. stoljeća* (str. 509–534); LJ. A. MARAČIĆ, *Štovanje svetog Antuna Padovanskoga u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini* (str. 535–548); S. ČOVO, *Fra Dominik Šušnjara (1913.–1991.)* (str. 549–598); VL. GOLUBIĆ, *Amoniti gornjeg skita donjeg trijasa Muća-taksonomija i biostratigrafija* (str. 599–668).

MARGETIĆ L., *Andautonia (preteča Zagreba) u svjetlu lex Irnitana*, *Zbornik PFZ*, 49/1999. (5), str. 557–581.

Nakon nedavnog otkrića velikog dijela municipalnog zakona grada Irni u Španjolskoj otvara se nova mogućnost uvida u gradsku organizaciju i društvenu strukturu i drugih

rimskih municipija s 'ius Latii', među koje spada i Andautonia, preteča današnjeg Zagreba, sa središtem u Ščitarjevu. Starorimski municipij Anautonia osnovan je za vrijeme Flavijevaca u drugoj polovici I. stoljeća kršć. ere između 69–96. godine. Akademik Margetić u opsežnom izvorno znanstvenom radu, podijeljenom u dva dijela, istražuje način osnivanja rimskih municipija, govori o sastavu stanovništva, njihovom pravnom položaju i službama analizirajući odredbe »lex Irnitana« o razdiobi sudske kompetencije između lokalnih vlasti i namjesnika provincije.

REVUE D'HISTOIRE ECCLÉSIASTIQUE, izd. Université catholique de Louvain, v. XCIV (1999), br. 3–4, str. 761–1194 i 325*–610*.

RHE 3–4/1999. sadrži šest članaka iz starije i novije crkvene povijesti: G. P. MARHAL, *Was war das weltliche Kanonikerinstitut im Mittelalter? Dom-und Kollegiatstifte: eine Einführung und eine neue Perspektive (à suivre)* (Što je bila svjetovna ustanova kanonika u srednjem vijeku? Katedralni i kolegijski institut: uvod i nova perspektiva (slijedi, str. 761–807); J. DEPLOIGE J., *Intériorisation religieuse et propagande hagiographique dans les Pays-Bas méridionaux du 11e au 13e siècle* (Vjerska interiorizacija i hagiografska promidžba u Južnoj Nizozemskoj od 11. do 13. stoljeća, str. 808–831); O. DONNEAU, *Tieleman Jansz. van Braght et la construction anabaptiste du passé* (Tieleman Jansz. van Braght izgradnja anabaptističke prošlosti, str. 832–870); N.-M. DAWSON, *Le pari de Languet et le Paris antijanséniste* (Languetov izazov i protujansenistički Paris, str. 871–896); D. BELOEIL, *Le choc de la première séance du concile Vatican II: l'ajournement des élections conciliaires du 13 octobre 1962 dans la presse française* (Iznenadjenje prve sjednice Drugog vatikanskog sabora: odlaganje saborskih izbora od 13. listopada 1962. u francuskom tisku, str. 897–912); J.-FR. GILMONT, *Chanter l'édit de Nantes aujourd'hui (1598–1998)* (Pohvale o Nanteskom ediktu danas (1598.–1998.), str. 913–920). Slijede prikazi i recenzije tridesetosam knjiga (str. 921–1003), kratka izvješća o studijama i knjigama korisnim za znanstveno-istraživački rad (str. 1004–1138), kronika važnijih zbivanja (str. 1139–1149), opći pregled stvari (str. 1150–1194), iscrpna bibliografija za 1999. godinu (str. 325*–539*), kazalo imena (str. 540*–591*) i kratice časopisa (str. 592*–606*).

RICERCHE DI STORIA SOCIALE E RELIGIOSA, izd. Istituto per le Ricerche di Storia sociale e religiosa, Vicenza (Italija) a. XXVIII, n. 56, – Nuova Serie – Luglio – Dicembre 1999, 330 str; a. XXIX, n. 57, Nuova Serie – Gennaio-Giugno 2000, 226 str.

U oba broja ove renomirane vicentinske revije nalazi se više zanimljivih članaka i kraćih priloga iz teologije te starije i novije povijesti Crkve u Italiji i u nekim drugim europskim zemljama. Na kraju oba broja časopis donosi prikaze i osvrtne na primljene knjige i publikacije.

RIJEČKI TEOLOŠKI ČASOPIS, izd. Teologija u Rijeci, g. VIII (2000), br. 1, str. 1–312; br. 2, str. 313–584.

RTČ br. 1/2000. objavljuje sedamnaest izlaganja sa 31. Teološko pastoralnog tjedna na KBF-u – Teologiji u Rijeci na temu »Oče naš – izazov Crkvi i društvu« (str. 1–290). Skup je održan u Rijeci 30. lipnja, 1. i 2. srpnja 1999. godine. Potom (str. 291–312) slijede prikazi i recenzije šest knjiga te osvrti na knjige o Škrljevu i Kukuljanovu.

Od priloga u RTČ 2/2000 zanimljivi su: M. JURČEVIĆ, *Odnos vjere i kulture* (str. 385–400); P. RUNJE, *Franjevci glagoljaši na području Senja* (str. 501–506); S. TROGRLIĆ, *Odnos istarskih biskupa prema nacionalnom pitanju i prodoru liberalizma (1858.–1918.)* (str. 507–534).

Drugi dio RTČ br. 2/2000. (str. 541–555) sadrži pet priloga »u spomen« dr. Anti Kresini povodom desete obljetnice smrti (21. veljače 1990. – 21. veljače 2000.), dok se sedam prikaza i recenzija knjiga nalazi u trećem dijelu časopisa (str. 557–583).

SLOVO, br. 47–49 (1997–1999), Časopis Staroslavenskog instituta u Zagrebu, Zagreb 1999, 360 str.

Od deset izvorno-znanstvenih radova za čitaoce CCP revije najzanimljiviji su: I. MILIČIĆ, *Starozavjetna Knjiga Mudrosti u hrvatskoglagoljskim brevijarima* (str. 57–112); V. KAPITANOVIĆ, *Gradački glagoljski grafit* (str. 169–175); M. ČUNČIĆ, *Pulski odlomak glagoljskoga misala iz 15. stoljeća* (str. 177–202); J. REINHART, *Husov Výklad desatera božieho prikázanie u hrvatskoglagoljskom (starohrvatskom) prijevodu* (Husovo izlaganje o Deset Božjih zapovijedi u hrvatskoglagoljskom (starohrvatskom) prijevodu, str. 221–254); V. BABIĆ, *Vzhodnoslovanizacija hrvaških glagolskih liturgičnih tekstov v 17. in 18. stoletju in oblikovanje značilnih grafičnih sistemov Levakovičevih izdaj misala in brevira* (Istočnoslovanizacija hrvatskih glagoljskih liturgijskih tekstova u 17. i 18. stoljeću i oblikovanje karakterističnih grafičkih sustava Levakovičevih izdanja misala i brevijara, str. 255–284). Ovaj trobroj *Slova* donosi »in memoriam« Nikiti Iljiču Tolstoju i Antonu Benvenu (str. 285–294), ocjene i prikaze (str. 295–331), osvrti (str. 332–344) i vijesti (str. 345–360).

TOMIČIĆ Ž., *Panonski periplus: Arheološka topografija kontinentalne Hrvatske*, izd. Sveučilište u Zagrebu, Hrvatski studiji i Institut za arheologiju (Biblioteka Hrvatska arheološka baština, sv. 1), Zagreb, 1999, 264 str.

Sjeverni dio Hrvatske, tj. međurječje Drave, Save, Dunava i Sutle sadrži obilnu arheološku građu. Nažalost taj dio baštine Lijepe naše slabije je poznat našoj znanstvenoj javnosti. Spomenuti nedostatak želi se ispraviti programom trajne znanstveno-istraživačke djelatnosti Instituta za arheologiju u Zagrebu koji se inače uklapa u širu cjelinu Hrvatske arheološke baštine.

Knjiga Željka Tomičića, podijeljena u devet zasebnih poglavlja, uvodi nas u prapovijesni i povijesni prostor Hrvatskoga Zagorja (Bedekovčina, Krapina), Kalničkog (Križevci) i Žumberačkog prigorja (Rastoki), podravskog koridora (Ludbreg, Slatina) i hrvatskog dijela Podunavlja (Vukovar, Nuštar). Nakon proslova (str. 7–10), slijedi devet poglavlja knjige: *Prostor hrvatskog kajkavskog izričaja u svjetlosti arheoloških vrela* (str. 11–34); *Selo Rastoki – arheološka topografija* (str. 36–43); *Arheološki zemljovid Krapine i okolice* (str. 45–88); *Arheološki zemljovid Bedekovčine* (str. 89–107); *Arheološka topografija Kalničkog prigorja i okolice Križevaca* (str. 109–131); *Arheološka topografija i toponimija Ludbrega i okolice (Iovia – Botivo – Ludbreg)* (str. 133–166); *Arheološki zemljovid područja grada Slatine* (str. 167–195); *Monasterium – Monuštar – Nuštar – Korijeni prošlosti* (str. 197–223); *Vukovo i okolni kraj u starohrvatsko doba* (str. 225–248). Na kraju knjige nalaze se pogovor na njemačkom (»Nachtwort«, str. 249–252), bilješke o piscu (str. 253–254), kazalo imena i pojmova (str. 255–257), kazalo naselja i lokaliteta (str. 259–260), kratice (str. 261) i bibliografska bilješka (str. 263). Knjiga je popraćena sa stotidesetak uspješnih ilustracija i ugodno se čita.

VJESNIK ZA ARHEOLOGIJU I HISTORIJU DALMATINSKU, sv. 90–91 (1997–1998), Split 1999., 628 str.; sv. 92 (1999), Split 2000., 370 str.

VAHD sv. 90–91 sadrži deset izvornih i dva stručna rada: I. MAROVIĆ, *Jama u Podumcima* (str. 9–41); N. PETRIĆ, *Nalazi apulske geometrijske keramike u srednjoj Dalmaciji* (str. 43–55); S. ČAČE, *Manijski zaljev, Jadastini i Salona* (str. 57–87); M. NIKOLANCI, *Crateae i Celadussae* (str. 89–99); S. IVČEVIĆ, *Antički medicinsko-farmaceutski instrumenti iz Arheološkog muzeja u Splitu* (str. 101–160); P. CHEVALIER, *Les luminaires paleochrétiens de Dalmatie romaine*. Starokršćanski viseći svijećnjaci i svjetiljke u rimskoj Dalmaciji (str. 161–199); Z. BULJEVIĆ, *Njive-Podstrana: groblje iz vremena seobe naroda u Naroni* (str. 201–293); A. PITEŠA, *Brončani križevi relikvijari – enkolpioni iz ranosrednjovjekovne zbirke Arheološkog muzeja u Splitu* (str. 295–347); I. MAROVIĆ, *The Coinage of Romanos III Argyros in the Archaeological museum in Split. Catalogue*. Novac Romana III Argyrosa u Arheološkom muzeju u Splitu. Katalog (str. 349–360); D. RADIĆ, B. BASS, *Current archaeological research on the island of Korčula, Croatia*. Novija arheološka istraživanja na otoku Korčuli (str. 361–403); B. KIRIGIN, *Arheologija otoka Visa, Biševa, Sveca i Palagruže* (str. 405–458); I. MONELLI – F. MIHANOVIĆ, *Metode snimanja i konzervacija metalnih arheoloških predmeta* (str. 459–477). Slijede prikazi (str. 479–499), bibliografija za 1997.–1998. god. (A. Duplančić, str. 501–576), bibliografija Mladena Nikolancija (1951.–1994.) (N. Anzulović, str. 577–583), kronika 1997.–1998. i prilozi (E. Manin, str. 585–628).

VAHD sv. 92 objavljuje sedam izvornih radova: ST. FORENBAHER – T. KAISER, *Grapčeva spilja i apsolutno datiranje istočnojadranskog neolitika* (str. 9–34); B. NARDELLI, *Terakotna plastika u Arheološkom muzeju u Splitu* (str. 35–123); S. IVČEVIĆ, *Lukovčaste fibule iz Salone u Arheološkome muzeju u Splitu* (str. 125–187); Z. BULJEVIĆ, *Kasnoantičke narukvice od stakla i gagata u zbirci Arheološkog muzeja u Splitu*

(str. 189–205); B. MATULIĆ, *Međuodnosi mozaičnih uzoraka i inačica X. italske regije i provincije Dalmacije* (str. 207–232); F. BUŠKAROL, *Prilozi poznavanju prošlosti otoka Visa od 5. do 15. stoljeća* (str. 233–253); M. BONAČIĆ MANDINIĆ, *Novac Isse i Farosa u zbirci Magyar Nemzeti Múzeum u Budimpešti* (str. 255–267). Slijede prikazi (str. 269–292), bibliografija za 1999. god. (A. Duplančić, str. 293–330), kronika i prilozi (E. Manin, str. 331–370).

VLAHOV D., *Glagoljski rukopis iz Huma (1608.–1639.)*. Iz: *Registro della chiesa parrocchiale di Colmo*, izd. Državni arhiv u Pazinu, posebna izdanja, sv. 13, Pazin 1999., 166 str.

Knjiga prihoda župne crkve u Humu (Istra) razdijeljena je na šest dijelova: uvodni dio (str. 9–39) želi nas upoznati s prošlošću Huma i njegovim sačuvanim glagoljskim spomenicima, u drugom dijelu (str. 41–57) autor raspravlja o knjizi prihoda župne crkve u Humu, u trećem (str. 61–108) se govori o transliteraciji zapisa. Knjiga je popraćena s dvanaest korisnih ilustracija (četvrti dio, str. 111–122), brojnim priložima (peti dio, str. 125–150) i sažecima na engleskom i talijanskom jeziku (šesti dio, str. 153–166).

VRHBOSNENSIA, časopis za teološka i međureligijska pitanja, izd. Vrhbosanska katolička teologija Sarajevo, g. III (1999), br. 2, str. 191–366.

Najnoviji broj *Vrhbosnensia* objavljuje pet izlaganja s međureligijskog kolokvija »Katolici i muslimani«, održanog 13. studenoga 1999. na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji u Sarajevu: M. L. FITZGERALD, *Kršćansko-muslimanski dijalog. Dostignuća, teškoće i smjerovi* (str. 193–203); A. SILAJDŽIĆ, *Potreba i mogućnosti muslimansko-kršćanskog dijaloga – islamski pogled* (str. 205–215); M. VRGOČ, *Opraštanje i pomirenje. Teološko ukorjenjenje kršćanskog nauka* (str. 217–227); B. Z. ŠAGI, *Kršćansko shvaćanje mjesta i uloge vjere u društvu* (str. 229–238); N. Y. ASIKOGLU, *Mjesto i uloga vjere u društvu prema islamu* (str. 239–245). Uz ova izlaganja u časopisu su objavljena i četiri predavanja održana na drugim međunarodnim skupovima o međureligijskim susretima: H. TEIS-SIER, *Sakrament susreta* (str. 247–255); M. ZOVKIĆ, *Pozitivna iskustva katolika s muslimanima u nekim zemljama* (str. 257–272); T. VUKŠIĆ, *Izgradnja međusobnoga povjerenja među katolicima i pravoslavicima nema kršćansku alternativu* (str. 273–283); T. ŽIGMANOV, *Okloni spram tradicije u učenju Martina Luthera* (str. 285–295).

U drugom dijelu časopisa šest je izlaganja s okruglog stola o enciklici pape Ivana Pavla II. *Fides et ratio – Vjera i razum*. Skup je održan 23. listopada 1999. na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji u Sarajevu, a zajedno su ga organizirale Vrhbosanska i Franjevačka teologija u Sarajevu. Teme okruglog stola razvidne su iz priloga: T. JOZIĆ, *Okolnosti i sadržaj enciklike Fides et ratio* (str. 297–300); M. ZOVKIĆ, *Riječ Božja u enciklici Fides et ratio* (str. 301–305); V. RADMAN, *Potruga za istinom kao antropološka pretpostavka kršćanske vjere* (str. 306–312); O. BAJRAKTAREVIĆ, *Nacrt rada o položaju filozofije u*

islamu. Ibn Rušd i Al-Gazali u svjetlu dvaju kritičko-polemičkih spisa (str. 313–316); Ž. PAVIĆ, *Bog Abrahamov i Bog filozofa. Filozofijski dometi enciklike Fides et ratio* (str. 317–337); L. MARKEŠIĆ, *Današnje zadaće teologije prema enciklici Fides et ratio* (str. 338–346). I u ovom dijelu revije tiskana su dva priloga koji nisu održani na gore spomenutom okruglom stolu: M. ZOVKIĆ, *Ekumenska i međureligijska otvorenost crkvenih pokreta* (str. 346–349); F. TOPIĆ, *Crkva i kultura u Europi* (str. 350–351). Na str. 353–364 su tri recenzije.

ZBORNİK Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU, vol. 17, Zagreb, 1999., 288 str.

Zbornik sadrži dva stručna i šest izvornih znanstvenih radova iz srednjovjekovne i novovjeka hrvatske povijesti (str. 5–178). Slijede prilozi o obilježavanju pedesete obljetnice OPZ-a HAZU u Zagrebu (str. 179–218), životopisi sedmorice voditelja i ravnatelja OPZ-a od 1948.–1998. (str. 219–234). Između četrnaest veoma opširnih ocjena i prikaza knjiga i časopisa (str. 235–282) nalazi se iscrpan prikaz br. 41 časopisa »Croatica christiana periodica« (str. 273–277). Zbornik završava s »in memoriam« akademiku Branku Fučiću (1920.–1999., str. 284–286).

Marijan Biškup